Europos Parlamentas
2024-2029

Žuvininkystės komitetas

2024/2126(INI)

16.12.2025

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Jūrinių teritorijų planavimo direktyvos 2014/89/ES įgyvendinimo poveikio žuvininkystei tam tikruose žvejybos rajonuose ir jūrų baseinuose
(2024/2126(INI))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėja: Stéphanie Yon-Courtin

TURINYS

Psl.

AIŠKINAMOJI DALIS. FAKTŲ IR IŠVADŲ SANTRAUKA 3

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 5

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA 13

AIŠKINAMOJI DALIS. FAKTŲ IR IŠVADŲ SANTRAUKA

Išvados dėl direktyvos įgyvendinimo

Nevienoda pažanga ir valdymo iššūkiai
Jūrinių teritorijų planavimo direktyvos (JTPD) įgyvendinimas buvo netolygus ir neišsamus. Jūrinių teritorijų planavimo (JTP) planų turinys valstybėse narėse labai skiriasi dėl skirtingų požiūrių į privalomą planų pobūdį ir valdymą.

Poveikis žvejybai ir akvakultūrai
MSPD nedavė daug naudos žvejybai. Vykdant žvejybos veiklą susiduriama su teritoriniais apribojimais, konkuruojančiais naudojimo būdais, laivynų perkėlimu ir didėjančiu spaudimu dėl likusių žvejybos plotų. Ypač pažeidžiama yra mažos apimties žvejyba. Akvakultūros sektoriuje padėtis šiek tiek pagerėjo, tačiau ir toliau kyla sunkumų dėl sudėtingų licencijų išdavimo procedūrų, specialių zonų trūkumo ir nenuoseklaus pripažinimo valstybėse narėse.

Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir socialinis aspektas
Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas padidėjo, tačiau jis tebėra ribotas. Žvejai ir pakrančių bendruomenės apgailestauja dėl to, kad, palyginti su stipresniais sektoriais, pavyzdžiui, jūrų energetikos ir laivybos, jie nėra anksti ir prasmingai įtraukiami į jūrinių teritorijų planavimo procesus.

Duomenų rinkimo spragos ir techninės kliūtys
Veiksmingai įgyvendinti JTP trukdo tai, kad nėra suderintų duomenų ir pakankamai išteklių duomenų rinkimui ir moksliniams tyrimams, todėl sunku taikyti ekosisteminį metodą ir tinkamai integruoti žvejybą ir akvakultūrą į JTP sistemas.

Tarpvalstybinis koordinavimas
Valstybių narių bendradarbiavimas tarpusavyje ir su trečiosiomis valstybėmis ir toliau yra ribotas. Nors tokios iniciatyvos kaip Didžiojo Šiaurės jūros baseino iniciatyva (GNSBI) yra žingsniai teigiama linkme, vis dar trūksta platesnio tarpvalstybinio ir jūrų baseinais grindžiamo planavimo.

Pranešėjos rekomendacijos

Teisės aktų nuoseklumo didinimas
Siekiant užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą įgyvendinimą, Jūrų strategijos pagrindų direktyva turi būti geriau suderinta su susijusiais ES teisės aktais, visų pirma Jūrų strategijos pagrindų direktyva, BŽP reglamentu ir Vandens pagrindų direktyva.

Subalansuotas daugialypio naudojimo požiūris
JTP turėtų būti taikomas daugialypio naudojimo požiūris, pagal kurį būtų mažinami konfliktai ir užtikrinama, kad žvejyba ir akvakultūra nebūtų išstumtos iš jūrinių teritorijų. Turėtų būti nustatytos žvejybai ir akvakultūrai skirtos prioritetinės zonos, kai įmanoma, pritaikytos skirtingų laivyno segmentų ir jūrų baseinų poreikiams, remiantis patikimais moksliniais ir socialiniais bei ekonominiais vertinimais.

Įtraukus valdymas ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas

Valstybės narės turėtų užtikrinti sistemingą ir ankstyvą visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant smulkiuosius žvejus ir pakrančių bendruomenes, dalyvavimą. Turėtų būti skatinami bendro valdymo modeliai, taip pat bendruomenės inicijuota vietos plėtra ir vietos veiklos grupės.

Tarpvalstybinis ir jūrų baseinų bendradarbiavimas
Komisija ir valstybės narės turėtų pereiti nuo nacionalinių planų prie jūrų baseinų strategijų, kurti makroregioninio planavimo sistemas ir stiprinti bendradarbiavimą su kaimyninėmis pakrantės valstybėmis.

Investicijos į duomenis ir mokslinius tyrimus
Duomenų rinkimui ir moksliniams tyrimams turėtų būti skiriama daug išteklių. Geresni duomenys sudarys sąlygas vykdyti įrodymais pagrįstą planavimą ir užtikrinti žvejybos ir akvakultūros vietą JTP sistemose.

JTP direktyvos peržiūra
Būsimu Vandenynų aktu turėtų būti atlikta JTP direktyvos peržiūra ir nustatyta nuosekli sistema, kuria būtų pagerintas galiojančių teisės aktų koordinavimas, nustatyti labiau privalomi ir išmatuojami tikslai ir pagerintas sausumos ir jūrinių teritorijų planavimas.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Jūrinių teritorijų planavimo direktyvos 2014/89/ES įgyvendinimo poveikio žuvininkystei tam tikruose žvejybos rajonuose ir jūrų baseinuose (2024/2126(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema[1] (Jūrinių teritorijų planavimo direktyva arba JTP direktyva),

– atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva)[2],

– atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB[3] (Bendros žuvininkystės politikos reglamentas),

– atsižvelgdamas į 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004[4],

– atsižvelgdamas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvą 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos[5] (Buveinių direktyva),

– atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos[6] (Paukščių direktyva),

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 5 d. Komisijos komunikatą „Europos vandenynų paktas“ (COM(2025)0281),

– atsižvelgdamas į savo 2021 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl jūrinių elektrinių parkų ir kitų atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistemų poveikio žvejybos sektoriui[7],

– atsižvelgdamas į savo 2023 m. gegužės 9 d. rezoliuciją dėl bendro žuvininkystės valdymo Sąjungoje ir žuvininkystės sektoriaus indėlio į valdymo priemonių įgyvendinimą[8],

---

[1] OL L 257, 2014 8 28, p. 135, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/89/oj.
[2] OL L 164, 2008 6 25, p. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.
[3] OL L 354, 2013 12 28, p. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj.
[4] OL L 247, 2021 7 13, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1139/oj.
[5] OL L 206, 1992 7 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.
[6] OL L 20, 2010 1 26, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.
[7] OL C 99, 2022 3 1, p. 88.
[8] OL C, C/2023/1060, 2023 12 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1060/oj.

– atsižvelgdamas į savo 2024 m. sausio 18 d. rezoliuciją dėl bendros žuvininkystės politikos įgyvendinimo dabartinės padėties ir ateities perspektyvų[9],

– atsižvelgdamas į 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatą „Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gairės“ (COM(2021)0236),

– atsižvelgdamas į informacinį pranešimą „Žuvininkystė vykdant jūrinių teritorijų planavimą“, kurį 2025 m. spalio mėn. paskelbė Parlamentinių tyrimų paslaugų generalinis direktoratas,

– atsižvelgdamas į tyrimą „Jūrinių teritorijų planavimo direktyvos įgyvendinimas. Poveikis žuvininkystei pasirinktuose žvejybos rajonuose ir jūrų baseinuose“, kurį 2025 m. gruodžio mėn. paskelbė Parlamentinių tyrimų paslaugų generalinis direktoratas,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį ir 2002 m. gruodžio 12 d. Pirmininkų sueigos sprendimo dėl leidimo rengti pranešimus savo iniciatyva suteikimo tvarkos 1 straipsnio 1 dalies e punktą ir 3 priedą,

– atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A10-0000/2025),

A. kadangi didėjanti įvairios veiklos ir sektorių, pvz., žvejybos, akvakultūros, jūrų transporto, laivybos, jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos, gamtos išsaugojimo, pakrančių turizmo, povandeninių kabelių ir vamzdynų ar gynybos, konkurencija dėl prieigos prie jūrinių teritorijų lemia vis daugiau konfliktų dėl jūrinių teritorijų naudojimo; B. kadangi ES jūrinių teritorijų planavimo direktyva nustatoma bendra sistema, pagal kurią valstybės narės organizuoja savo jūrų vandenų naudojimą, ir ja siekiama skatinti tvarią mėlynosios ekonomikos plėtrą ir mažinti konfliktus tarp sektorių;

C. kadangi JTP direktyva prisidedama prie aplinkos apsaugos skatinant tvarų jūrinių teritorijų naudojimą ir joje nustatyta, kad valstybės narės turi taikyti ekosisteminį metodą;

D. kadangi JTP direktyva yra glaudžiai susijusi su kitų ES teisės aktų ir tarptautinių teisinių priemonių, pvz., Jūrų strategijos pagrindų direktyvos, Bendros žuvininkystės politikos reglamento, Buveinių ir Paukščių direktyvų, Vandens pagrindų direktyvos[10] bei Kunmingo ir Monrealio pasaulinės biologinės įvairovės strategijos, įgyvendinimu;

E. kadangi priėmus JTP direktyvą 22 pakrantę turinčios valstybės narės turėjo ne vėliau kaip 2016 m. paskirti kompetentingas institucijas ir ne vėliau kaip 2021 m. kovo 31 d. priimti savo jūrų vandenims skirtus nacionalinius jūrinių teritorijų planus;

F. kadangi šiuo metu jūrinių teritorijų planus yra priėmusios 20 iš 22 pakrantę turinčių valstybių narių ir daugelis dabar atlieka jų peržiūrą;

G. kadangi rengdamos jūrinių teritorijų planus valstybės narės turi atsižvelgti į aplinkos,

[9] OL C, C/2024/5734, 2024 10 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5734/oj.
[10] 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

ekonominius, socialinius ir saugos aspektus, sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąsajas bei tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir užtikrinti visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą;

H. kadangi JTP direktyvos įgyvendinimo lygis valstybėse narėse labai skiriasi dėl administracinių ir valdymo struktūrų, kurių yra įvairių – nuo vietos iki labiau centralizuotų sistemų, skirtumų;

I. kadangi jūrinių teritorijų planų pobūdis ir turinys labai skiriasi, nes JTP direktyva nėra privaloma ir valstybėms narėms paliekama daug lankstumo ją įgyvendinant;

J. kadangi jūrinių teritorijų planavimas labai reikalingas teritorijose, kuriose yra didelė veiklos koncentracija ir jūrinė teritorija ribota, pvz., Lamanšo sąsiauryje arba Baltijos jūroje;

K. kadangi žvejybos ir akvakultūros sektoriai patiria spaudimą dėl besiformuojančių mėlynosios ekonomikos sektorių, pvz., jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos, ir jiems daro poveikį jūrų išsaugojimo priemonės;

L. kadangi dėl didėjančio žvejybos plotų praradimo žvejybos veikla perkeliama, didėja žvejybos intensyvumas ir laivynų konkurencija, taip pat išnyksta tam tikri segmentai, visų pirma mažos apimties žvejybos sektoriuje;

M. kadangi jūrinės ir pakrančių teritorijos kenčia nuo klimato kaitos, taršos ir jūrą teršiančių šiukšlių padarinių, kurie taip pat daro poveikį veiklai, susijusiai su jūra, jūrų biologine įvairove ir žuvininkystės ištekliais;

N. kadangi jūrų specialistams, pvz., žvejams, gali kilti tam tikra rizika ir pavojai, susiję su laivų sauga arba tam tikrų rūšių neteisėtos prekybos, vykdomos jūriniais keliais, poveikiu;

O. kadangi daugelis jūrinių teritorijų planų apima tik jūrines teritorijas, tačiau neapima sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos sąveikos;

P. kadangi ekosisteminio metodo įgyvendinimas yra nepakankamas arba jis neįgyvendinamas, nes daugeliui valstybių narių sunku jį taikyti praktiškai ir suderinti JTP direktyvos reikalavimus su kitų teisės aktų, pvz., BŽP reglamento arba Jūrų strategijos pagrindų direktyvos, reikalavimais;

Q. kadangi duomenų rinkimas ir derinimas yra labai svarbūs nustatant, kaip žvejyba ir akvakultūra įtraukiamos į jūrinių teritorijų planavimą;

JTP direktyvos įgyvendinimas ir jos poveikis žvejybai ir akvakultūrai

1. pabrėžia, kad JTP direktyvoje numatyta tinkama tarpsektorinė bendradarbiavimo sistema, tačiau valstybės narės ją įgyvendina nevienodai;

2. palankiai vertina tai, kad kai kurios valstybės narės padarė didelę pažangą įgyvendindamos JTP direktyvą – jos turi integruotas nacionalines strategijas, specialias įstaigas ir jūrų baseinų veiksmų planus;

3. pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse jūrinių teritorijų planai yra teisiškai

privalomi, o kitose – konsultacinio pobūdžio; pabrėžia, kad įgyvendinimui valstybėse narėse dažnai trukdo institucinis susiskaidymas, fragmentiškas valdymas ir netinkami teisiniai mechanizmai;

4. pabrėžia, kad JTP įgyvendinimas ir veiksmingumas ES jūrų regionuose labai skiriasi: kai kurie regionai, pvz., Baltijos jūros ar Šiaurės jūros, iš esmės yra įtraukti į jūrinių teritorijų planus, o kituose, pvz., Vidužemio jūroje, planavimo aprėptis yra gerokai mažesnė;

5. palankiai vertina Didžiojo Šiaurės jūros baseino iniciatyvą (GNSBI), kuri vienija valstybes nares ir ES nepriklausančias valstybes, siekiant geriau suderinti ir koordinuoti jūrinių teritorijų planus;

6. pabrėžia, kad tarpvalstybinės iniciatyvos tebėra ribotos ir trūksta veiksmingo koordinavimo, o tai trukdo pastangoms spręsti bendras problemas tarpusavyje susisiejančiuose jūrų regionuose; apgailestauja dėl sunkumų, susijusių su valstybių narių ir ES nepriklausančių valstybių, ypač kaimyninių pakrantės valstybių, bendradarbiavimu JTP srityje;

Jūrinių teritorijų planavimo nauda žvejybai ir akvakultūrai

7. apgailestauja dėl to, kad dabartinė JTP teisinė sistema nedavė žuvininkystei tokios naudos, kokios tikėtasi; pažymi, kad JTP nepadėjo iš esmės padidinti žvejybos veiklos nuspėjamumo ir stabilumo; pabrėžia, kad JTP trūksta žvejybai skirtų išmatuojamų rodiklių;

8. pabrėžia, kad JTP teisinė sistema teikia nedidelę naudą akvakultūrai, tačiau reikia patobulinimų jūrinių teritorijų nustatymo, sektoriaus pripažinimo, tarpvalstybinio suderinamumo, teisinio tikrumo ir licencijų išdavimo srityse;

9. pabrėžia, kad tikslas kuo labiau sumažinti įvairių sektorių ir jūros naudotojų konfliktus, ypač žvejybos ir akvakultūros sektoriuose, nebuvo pasiektas iš esmės;

10. pabrėžia, kad konfliktų dėl jūrinių teritorijų naudojimo pobūdis skiriasi priklausomai nuo atitinkamos žvejybos ir akvakultūros veiklos rūšies ir tokios veiklos taip pat gali konkuruoti tarpusavyje dėl jūrinių teritorijų; pabrėžia, kad pagrindiniai konfliktai, darantys poveikį žvejybai, yra žvejybos plotų praradimas dėl jūros zonų neįtraukimo, prieigos apribojimų, konkurencijos dėl prieigos ir teritorinio susiskaidymo, o pagrindiniai konfliktai, darantys poveikį akvakultūrai, yra zonų sutapimas, aplinkosaugos problemos ir konkurencija dėl laimikio;

11. pabrėžia, kad žvejyba neturi naudos iš prioritetinių ar specialių teritorijų ir dažnai turi būti vykdoma nepriskirtose jūrinėse teritorijose; pažymi, kad akvakultūra iš esmės labiau tinka rezervuotoms zonoms, tačiau valstybėse narėse taikomi metodai labai skiriasi, o licencijų išdavimo procedūros dažnai yra varginančios;

12. pabrėžia, kad kai kurios valstybės narės yra nustačiusios daugialypio naudojimo zonas, tačiau šis požiūris daugiausia įgyvendinamas taikant projektais grindžiamą metodą; pabrėžia, kad vykdant tam tikrą veiklą, ypač žuvininkystės, biologinės įvairovės apsaugos ir jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos, labai sunku taikyti daugialypio naudojimo požiūrį; pažymi, kad daugialypio naudojimo požiūris taip pat kelia

susirūpinimą dėl žvejų ir akvakultūros specialistų draudimo ir saugumo;

13. palankiai vertina sėkmingus veiklos vykdymo toje pačioje vietoje pavyzdžius, pvz., stacionarią arba plūdriąją jūros vėjo infrastruktūrą, kuri taip pat gali būti naudojama akvakultūrai ir vandens bestuburių auginimui, jūrų faunos ir floros buveinėms arba regeneracinei veiklai plėtoti;

14. pabrėžia, kad sausumoje ir jūroje vykdomos veiklos koordinavimas tebėra itin svarbus JTP įgyvendinimo trūkumas;

Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir duomenų rinkimas

15. pabrėžia, kad suinteresuotųjų subjektų ir pakrančių bendruomenių dalyvavimas JTP procese padidėjo, tačiau tebėra ribotas; apgailestauja dėl to, kad tokiam dalyvavimui dažnai trūksta ankstyvo ir oficialaus įtraukimo ir konsultavimosi, todėl galimybės daryti realią įtaką planavimo sprendimams yra ribotos;

16. atkreipia dėmesį į gerus suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo kai kuriose valstybėse narėse pavyzdžius, pvz., nacionalines konsultacijas ir dalyvaujamuosius procesus; vis dėlto apgailestauja, kad nėra privalomų nuostatų dėl suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo; pažymi, kad tai trukdo žvejams ir akvakultūros specialistams dalyvauti konsultacijų ir sprendimų priėmimo procesuose;

17. pabrėžia, kad žvejybą ir akvakultūrą dažnai nustelbia kiti, galingesni ar ekonomiškai svarbesni sektoriai, pvz., jūrų energetika; apgailestauja dėl to, kad tam tikri sektoriai ir veiklos vykdytojai dažnai apeina konsultavimosi procesus mažiau organizuotų subjektų, pvz., smulkiųjų žvejų, sąskaita;

18. apgailestauja dėl to, kad trūksta suderintų ir palyginamų duomenų apie vandenynų ir jūrų būklę, žuvininkystės išteklius ir klimato kaitos poveikį, taip pat tinkamų socialinių ir ekonominių duomenų; pabrėžia, kad valstybių narių duomenų rinkimo sistemos nėra suderintos;

19. pabrėžia, kad duomenų nesutapimas, pvz., nesuderinamos geoerdvinės bazinės linijos, ir laiko neatitikimas, pvz., skirtingi jūrinių teritorijų planų peržiūros ciklai, trukdo įgyvendinti nuoseklų jūrinių teritorijų planavimą ir ekosisteminį metodą;

Rekomendacijos

20. pabrėžia, kad reikia laikytis labiau holistinio požiūrio ir geriau koordinuoti atitinkamus ES teisės aktus, visų pirma JTP direktyvą ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvą, siekiant užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą jūrinių teritorijų planavimo įgyvendinimą;

21. mano, kad jūrinių teritorijų planuose turėtų būti geriau atsižvelgiama į teritorinius, aplinkosauginius ir socialinius bei ekonominius poreikius, taip pat į konkrečius kiekvieno jūros baseino ypatumus; pabrėžia, kad valstybės narės, rengdamos ir įgyvendindamos jūrinių teritorijų planus, turėtų stiprinti už žemės naudojimą ir jūrinę veiklą atsakingų institucijų veiklos koordinavimą;

22. ragina jūrinių teritorijų planavimui taikyti subalansuotą daugialypio naudojimo požiūrį, siekiant kuo labiau sumažinti neigiamą poveikį žvejybai ir akvakultūrai ir užtikrinti, kad

ši veikla nebūtų išstumta iš jūrinių teritorijų; mano, kad tam tikros su mėlynąja ekonomika susijusios veiklos plėtra neturi būti vykdoma jūros produktų gamybos, apsirūpinimo maistu savarankiškumo ir jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo sąskaita;

23. pabrėžia, kad vykdant jūrinių teritorijų planavimą reikia numatyti didesnę paramą žuvininkystei; pritaria tam, kad, remiantis patikimais moksliniais ir socialiniais bei ekonominiais vertinimais, būtų aiškiai nustatytos žvejybai skirtos teritorijos ir prioritetinės zonos, tinkamos skirtingiems laivyno segmentams ir žvejybos ištekliams bei jūrų baseinams;

24. ragina Komisiją ir valstybes nares toliau integruoti akvakultūrą ir vandens bestuburių auginimą į JTP ir pripažinti žemutinių mitybos grandžių akvakultūros teikiamas ekosistemines paslaugas; ragina vykdant JTP nustatyti specialias akvakultūros plėtrai skirtas jūrines teritorijas; ragina palengvinti licencijų išdavimo procedūras ir sumažinti reguliavimo kliūtis, trukdančias plėtoti šią veiklą;

25. pabrėžia, kad jūrinių teritorijų planavimo srityje reikia skaidraus įvairius suinteresuotuosius subjektus įtraukiančio valdymo; ragina valstybes nares užtikrinti ankstyvą, sistemingą, prasmingą ir nuolatinį atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą jūrinių teritorijų planavimo procesuose ir siekiant galutinių rezultatų, taip pat įtraukti skaidrią grįžtamąją informaciją apie tai, kaip suinteresuotųjų subjektų indėlis naudojamas priimant sprendimus; ragina užtikrinti vienodas sąlygas visiems suinteresuotiesiems subjektams ir pakrančių bendruomenėms;

26. mano, kad bendras valdymas turėtų būti JTP valdymo ir sprendimų priėmimo modelis; pabrėžia šio modelio naudą, nes jis leidžia tiesiogiai įtraukti suinteresuotuosius subjektus, geriau valdyti žuvininkystės išteklius, dalytis geriausia praktika ir taikyti vietos realijoms pritaikytą požiūrį;

27. pabrėžia principu „iš apačios į viršų“ grindžiamų struktūrų, pvz., bendruomenės inicijuotos vietos plėtros ir vietos veiklos grupių, naudą įgyvendinant vietos jūrinių teritorijų planavimą;

28. ragina Komisiją ir valstybes nares remti suinteresuotųjų subjektų, ypač smulkiųjų žvejų bei jų organizacijų, ir pakrančių bendruomenių gebėjimų stiprinimą, kad jie būtų geriau pasirengę dalyvauti viešose konsultacijose ir sprendimų priėmimo procesuose, susijusiuose su JTP;

29. pabrėžia, kad nustatant teritorijas, skirtas jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energetikai arba jūrų ekosistemų apsaugai, turi būti atsižvelgiama į poveikį žvejybai ir akvakultūrai; primygtinai tvirtina, kad reikia sistemingai atlikti bendro poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimus ir užtikrinti, kad poveikį patiriantys specialistai – jūros vėjo elektrinių parkų projektų atveju tai visų pirma žvejai, būtų iš anksto informuojami ir su jais būtų privalomai konsultuojamasi prieš priimant sprendimus; atsižvelgdamas į tai, ragina atlikti esamų jūros vėjo elektrinių parkų poveikio žuvininkystės išteklių būklei vertinimus;

30. ragina Komisiją remti labiau tarpvalstybinį ir jūrų baseinais grindžiamą požiūrį į jūrinių teritorijų planavimą, skatinant esamas iniciatyvas, pvz., GNSBI; ragina Komisiją ir valstybes nares kartu su kaimyninėmis pakrantės valstybėmis dalyvauti bendro valdymo regioninėse platformose, remiantis Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisijos (taip pat

žinomos kaip Helsinkio komisija arba HELCOM) pavyzdžiu;

31. ragina valstybes nares nuo nacionalinių planų pereiti prie planų, kuriuose daugiau dėmesio skiriama jūrų baseinams, ir, kai aktualu, parengti makroregionines planavimo strategijas, įskaitant bendrus jūrinių teritorijų planus; primygtinai ragina valstybes nares ir ES nepriklausančias valstybes, ypač kaimynines pakrantės valstybes, stiprinti bendradarbiavimą jūrinių teritorijų planavimo srityje;

32. ragina vykdant jūrinių teritorijų planavimą įtraukti klimato kaitos švelninimo priemones ir gamtos procesais pagrįstus sprendimus, kad būtų sprendžiamos problemos, darančios poveikį žvejybai ir akvakultūrai, pvz., pakrančių erozijos, kylančios temperatūros, vandenynų rūgštėjimo ir taršos;

33. pabrėžia, kad reikia skirti daug išteklių duomenų rinkimui ir moksliniams tyrimams, taip pat valstybių narių dalijimosi duomenimis ir koordinavimo stiprinimui; mano, kad labiau standartizuoti ir suderinti duomenys ir metodika padės užtikrinti žvejybos ir akvakultūros vietą JTP; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia rengti ir atnaujinti mokslinius duomenis apie klimato kaitos poveikį žuvininkystės ištekliams, visų pirma susijusius su žuvų išteklių pokyčiais ar persikėlimu;

34. ragina Komisiją atidžiai stebėti JTP direktyvos įgyvendinimą; mano, kad kitoje JTP direktyvos vertinimo ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama poveikiui žvejybai ir akvakultūrai teritoriniu požiūriu, suinteresuotųjų subjektų dalyvavimui ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, taip pat turėtų būti pateiktos rekomendacijos, kaip JTP direktyva galėtų duoti geresnių rezultatų aplinkos, socialinio ir ekonominio tvarumo požiūriu;

35. ragina Komisiją konsoliduoti Europos jūrinių teritorijų planavimo platformą pateikiant jūrinių teritorijų planavimo projektų, kartografavimo priemonių ir gerosios praktikos pavyzdžių; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina valstybes nares labiau naudotis šia platforma rengiant savo jūrinių teritorijų planus;

36. pritaria JTP direktyvos peržiūrai, kuri yra Vandenynų akto, kurį numatoma pateikti 2026 m., dalis; mano, kad atliekant šią peržiūrą turėtų būti nustatyta nuosekli sistema, kuria būtų pagerintas galiojančių teisės aktų ir reglamentavimo sistemos koordinavimas, supaprastinant besidubliuojančius reglamentus, suderinant tikslus, jūrinių teritorijų planuose nustatant labiau privalomus ir išmatuojamus tikslus, didinant jūrinių ir sausumos teritorijų planavimo suderinamumą ir nustatant bendro valdymo priemones; mano, kad atliekant JTP direktyvos peržiūrą taip pat turėtų būti sustiprintas tarpvalstybinis daugialypio naudojimo požiūris ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

37. mano, kad atliekant būsimą JTP direktyvos peržiūrą kartu turėtų būti pateiktas veiksmų planas ir numatyti specialūs finansiniai ištekliai, visų pirma pagal kitą daugiametę finansinę programą;

38. ragina Komisiją rengiant savo 2040 m. žvejybos ir akvakultūros viziją visapusiškai integruoti JTP ir susieti šias iniciatyvas su bendros žuvininkystės politikos vertinimo išvada;

°

° °

39. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėja pareiškia, kad į savo pranešimą įtraukė su dokumento dalyku susijusią informaciją, kurią, rengdama pranešimo projektą, gavo iš toliau nurodytų interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų:

1. Interesų grupių atstovai, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro
- Seas at Risk - WWF European Policy Office - Comité National des Pêches Maritimes et des Élevages Marins - Comité National de la Conchyliculture - European Molluscs' Producers Association - Régions de France - North Sea Advisory Council - European Commission's DG for Maritime Affairs and Fisheries (MARE) - Federation of European Aquaculture Producers (FEAP) - Fórum Oceano - IUCN
2. Trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovai

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėja.

Jeigu sąraše esančių fizinių asmenų tapatybę galima nustatyti pagal jų vardą ir pavardę, jų pareigas arba pagal abu požymius, pranešėja pareiškia, kad ji atitinkamiems fiziniams asmenims pateikė Europos Parlamento pranešimą dėl duomenų apsaugos Nr. 484 (), kuriame išdėstytos jų asmens duomenų tvarkymui taikomos sąlygos ir su tuo tvarkymu susijusios teisės.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).